

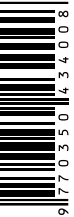
REV I J A Z A L J U B I T E L J E G O R A Ž E O D L E T A 1 8 9 5

PLANINSKI

U E S T N I K

11
2018

SPD
1893
PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE

9 177 035 0 1434008

3,90 €

TEMA MESECA

Možici

Z NAMI NA POT

Durmitor

IZ PLANINSKE ZALOŽBE – AKCIJA

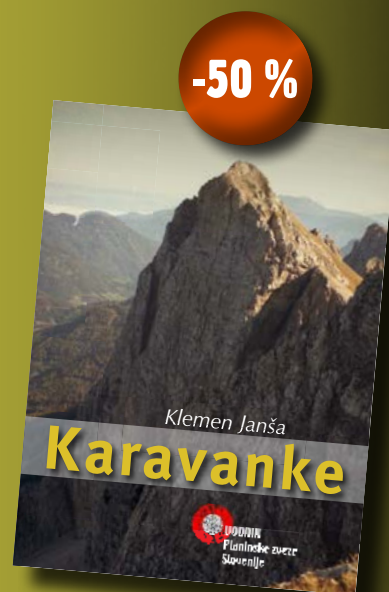
Klemen Janša VODNIK KARAVANKE

Ob številnih podatkih o izhodiščih, kočah, prehodih in vzponih na vrhove Karavank, od zahoda pri Trbižu do masiva Uršlje gore na vzhodu, je avtor natresel še obilo geografskih, zgodovinskih, geoloških, etimoloških, botaničnih in zooloških podatkov. To kaže, da se je dela lotil široko razgledan in študijsko usmerjen intelektualec, ki je ob tem še odličen gornik, predvsem pa iskren ljubitelj gorskega sveta. V planinskem vodniku Karavanke so opisani tudi vzponi in prečenja na skrajnem zahodu gorovja v Italiji, kar je povsem novo in pionirsko delo v slovenski vodniški literaturi.

Format: 120 x 160 mm; 352 strani, mehka vezava

CENA: V času od **15. 11. 2018** do **15. 12. 2018** lahko vodnik kupite po akcijski ceni s **50-odstotnim popustom: 2,95 €* (redna cena: 5,90 €*)**.

**DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.*

NOVO V PLANINSKI TRGOVINI

PRAVLJIČARIJA POD TRIGLAVOM, Kristina Menih

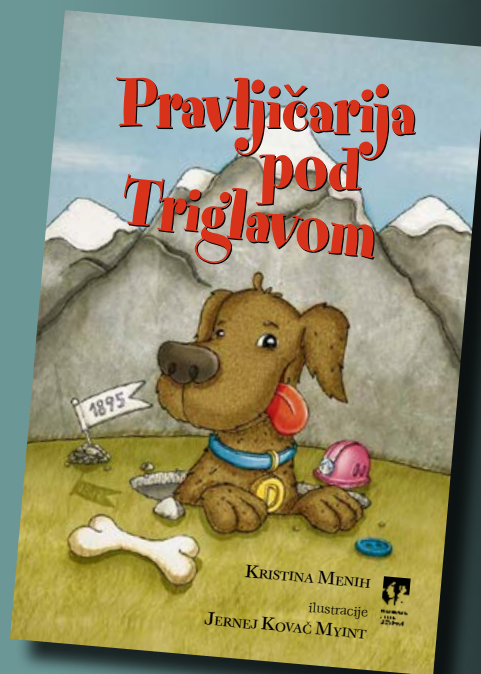
Pravljičarija pod Triglavom, namenjena otrokom in odraslim, je zbirka desetih pravljic priznane pravljicarke in pripovedovalke **Kristine Menih**, obogatena z ilustracijami **Jerneja Kovača Myinta**. V zadnji dolini pod Triglavom se končuje človeku poznano življenje in se začenja domišljjski svet sanj. V svetu drugačnih zgodb se ne glede na razlike pletejo povezave poštenih duš, ki mislijo dobro. Prijateljstva med hišno ljubljenco Dixie, medvedom Demom, ježkom Pleškom, vilami, škрати in drugo visokogorsko in obmorsko družčino so še kako mogoča, zanimiva in tudi poučna. Urednica knjige je **Anka Rudolf**.

Format: 165 x 240 mm, 124 strani, italijanska vezava

Cena: 17,90 €

**DDV je obračunan v ceni. Stroške poštnine plača naročnik.*

Zakon o enotni ceni knjige velea, da v času šestih mesecev od izdaje knjižnega dela kakršnokoli zniževanje cene ni dovoljeno.

I N F O R M A C I J E · N A K U P · N A R O Č I L A

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, PLANINSKA TRGOVINA PZS

NA SEDEŽU Ob železnici 30a, Ljubljana, v času uradnih ur
(v ponedeljek in četrtek od 9. do 15. ure, sredo od 9. do 17. ure, petek od 9. do 13. ure; odmor za malico 10.30–11.00).

PO POŠTI p. p. 214, SI-1001 Ljubljana

PO TELEFONU 01 43 45 684 v času uradnih ur brezplačna telefonska številka 080 1893 (24 ur na dan, vse dni v letu)

PO FAKSU 01 43 45 691

E-NAROČILA trgovina@pzs.si ali spletna trgovina PZS: <http://trgovina.pzs.si>.

SLOVENSKI PLANINSKI MUZEJ

Triglavska cesta 49, 4281 Mojstrana • telefon: 08 380 67 30 • faks: 04 589 10 35 • e-naročila: info@planinskimuzej.si

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:

Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
118. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije

Uredništvo Planinskega vestnika

Ob železnici 30a, p. p. 214

SI-1001 Ljubljana

T: 01 434 56 90, F: 01 434 56 91

E: pv@pzs.si

www.planinskivestnik.com

www.pvkazalo.si

www.facebook.com/planinskivestnik

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

Emil Pevec (tehnični urednik), Marta Krejan Čokl,
Zdenka Mihelič, Irena Mušič Habjan, Mateja Pate,
Dušan Škodič, Tina Leskošek, Mire Steinbuch

ZUNANJA SODELAVCA:

Andrej Mašera, Peter Šilak

LEKTORIRANJE:

Marta Krejan Čokl, Mira Hladnik, Vera Šeško,
Sonja Čokl, Darja Horvatič (korektorica)

OBLIKOVANJE:

Mojca Dariš

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

Tiskano na NEO MATT papirju, Triglav papir

NAKLADA: 4500 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva ali na
elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne vračamo.
Uredništvo si pridržuje pravico do objave ali neobjave,
krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja nenaročenih
prispevkov v skladu s svojo uredniško politiko in
prostorskimi možnostmi. Mnenje avtorjev ni tudi nujno
mnenje uredništva in PZS. Kopiranje revije ali posameznih
delov brez privolitve izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Ob železnici 30a, p. p. 214, SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali
po telefonu 080 1893 (24 ur na dan) in na naslovu:
<https://clanarina.pzs.si/vestnik.php>.

MODRA ŠTEVILKA

Transakcijski račun PZS:

IBAN: SI56 6100 0001 6522 551

SWIFT: HDELSI22

DELAVSKA HRANILNICA D.D. LJUBLJANA

Naročnina 39 EUR, 63 EUR za tujino, posamezna številka
3,90 EUR. Člani PZS so upravičeni do 25 % popusta na
letno naročnino Planinskega vestnika. Reklamacije
upoštevamo dva meseca po izidu številke. Ob spremembi
naslova navedite tudi stari naslov. Upoštevanje samo pisne
odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Izdajanje revije sofinancira Javna agencija za raziskovalno
dejavnost Republike Slovenije (ARRS),
št. pog. 630-183/2017-1.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport RS in
Fundacija za športnih organizacij v RS.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI:

Barvitost jeseni Foto: Otton Naglost

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno preverja
vse članke in točnost v reviji objavljenih opisov poti,
ki praviloma vključujejo opozorila na nevarnosti in
možne pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis vedno
subjektiven, poleg tega se objektivne težave na terenu
lahko spreminjajo iz dneva v dan, celo iz ure v uro.
Zato uredništvo revije in Planinska zveza Slovenije ne
moreta prevzeti nobene odgovornosti za morebitne
poškodbe ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje in plezanja po gorah po navodilih iz te revije.

Foto: Matjaž Milavec

Po čem je pripadnost?

Bliža se čas, v katerem alpinistični odseki na glavni žurki leta v svoje vrste sprejmejo
novopečene alpiniste. Ob poslušanju radijske Nedeljske reportaže *Nastavi ta zadnja!*
o "planinskem krstu – čudovito čudni ceremoniji obiskovalcev gora" sem obudila
spomin na tisto decembrsko soboto pred lepim številom let, ko so me *požegnali* za
alpinistko.

Tako je nanese, da so na našem odseku spremenili tradicijo ravno tisto leto, ko
sva bila na vrsti za sprejem med alpiniste dva rosno mlada kandidata. Namreč, do
takrat je za kulinarične užitke na največjem *ferajnovskem* dogodku vedno skrbel isti
kuhar, po skoku v zakonski jarem pa se je tej častivredni funkciji odpovedal. In tako
je modro vodstvo sklenilo, da bosta za lačna usta in žejna grla udeležencev občnega
zboru poskrbela kar kandidata sama. Da ne bi bilo kakšnih presenečenj in ker
tradicija nekaj velja, so nama določili tudi jedilnik: ajdove žgance z ocvirki, kislo zelje in
šunko v testu naj pripraviva, se je glasilo povelje, zoper katerega ni bilo ugovora.

Lahko si mislite, da sva bila pošteno poparjena. Že res, da sva se veselila sprejema
med elitno družino, čeprav sva vedela, da prehod na stopničko više v alpinistični
hierarhiji ne bo prav gladek, ampak takole izkoriščanje nama ni bilo nič kaj povšeči.
Nahraniva naj roko, ki se bo nato znašala nad nama? To je klicalo po iskanju
zadoščenja. Tako sva se domislila, da si bova kronane glave nekoliko privoščila.
Najbolj naju je žrla tista presneta šunka v testu, ki jo je po vsej sili hotel načelnik. Bo
že dobil svojo šunko, sva se zaklinjala in mu v testu zavila poleno. Svečano sva mu na
mizo postavila lepo pečen zavitek, rekoč, da sva ga pripravila posebej zanj, za glavo
ferajna, in se skrivaj muzala, ko se je mučil z rezanjem nekam trdega kosa "mesa".
Zdelo se nama je zabavno, njemu malo manj, in kmalu nama je bilo jasno, da sva se,
kar se tiče nadaljevanja večera, pogreznila do vratu v blato.

Kot je pri teh rečeh v navadi, seveda nisva mogla pravilno odgovoriti na nobeno
vprašanje komisije za sprejem kandidatov med izbrance, kar je seveda pomenilo
udarce z vrvjo po zadnji plati. Na račun potegavščine sva jih bila deležna več, morda
se je nezaslišani navihanosti alpinističnega podmladka primerno okrepila tudi moč
rabljevega zamaha, tega se ne spominjam več natančno. Dobro pa se spomnim
trenutka, ko mi je bilo dolgotrajnega izživiljanja nad mojim sedalom dovolj, in sem
jo užajeno pobrisala s prizorišča. Še lep čas po tem nisem spregovorila besede z
"mučitelji". *Ke sta si jih pe jskala s tistim polenom*, bi rekli Gorjani. Saj sva vedela, da
bova potegnili kratko, ampak *hec mora bit*. In kot *hec*, pa čeprav boleč, smo od
nekaj jemali ceremonijo sprejema med alpiniste.

Četrto stoletja po tem, ko sem lep čas naokrog hodila z marogasto zadnjico, se mi
sprejemi ne zdijo nič več hecni. Sicer že dolgo nisem bila na kakšnem, a tu in tam
do mene vendarle pricurjajo vesti o tem, kaj se danes dogaja na njih, in bolj kot

premišljuje, bolj ponižujoče se mi zdi takšno izživiljanje nad ljudmi. Nekaj simboličnih udarcev, morda tudi kak bolj pekoč za trajnejši spomin, če ne gre drugače, bi bilo čisto dovolj za spodoben sprejem med elito, če že moramo slediti tradiciji plesa vrvi po zadnjicah. To, da morajo kandidati za alpiniste (ki so že opravili alpinistični izpit pred državno komisijo) v nekakšnem obredu iniciacije s prenašanjem udarcev in praznjenjem kozarcev dokazati, da so vredni naziva, je čisti nesmisel. Alpinist svojo zrelost izkaže v steni in na izpitu; zakaj bi moral za piko na i trpeti še batine in zasmehovanje? Ne bi bil dovolj krepak stisk rok izkušenejših kolegov in iskreni Srečno?

Seveda sem tudi jaz nekoč tulila z volkovi in merila druge po sebi; če sem jaz prenesla tisti zajetni sveženj udarcev, jih lahko tudi drugi, morda še kakšnega močnejšega in še kakšnega več! Nekoč se je primerilo, da se je ena od tečajnic, ki ji je bila naklonjena ta milost, da bi jo sprejeli med pripravnice, odločno uprla nastavljanju zadnjice vrvi. Nobeno prepričevanje, da je vse samo *hec*, ni pomagalo, punca se ni pustila in konec. S tem si je prislužila malodane izobčenje; sicer pa – kolikor se spominjam, mislim, da po tistem tudi njej ni bilo več dosti do naše družbe. Bi ji njeno odločitev lahko zamerili? Prepričana sem, da med ljudmi brez točno določenih deviacij ni nikogar, ki bi užival v udarcih. In da je samo stvar stika s samim seboj, da ne pustiš iti drugim preko svojih meja, niti za "sveto stvar" ne. Zatorej bravo, Vesna, ker se nam nisi pustila. Pa čeprav bi bili udarci verjetno res zgolj simbolični.

Mateja Pate

**USEBINE USEH
PLANINSKIH VESTNIKOV
OD LETA 1895 DALJE NA
WWW.PUKAZALO.SI.**

UVODNIK

1 Po čem je pripadnost?

Mateja Pate

MOŽICI

4 Nemi rešitelji izgubljenih

Marta Krejan Čokl

9 Prvi in zadnji kamniti možic

Dušan Škodič

11 Reševalci iz zagat

Mitja Šorn

12 Klasični in moderni možici

Marko Petek

13 Ko ti kupčki kamenja kažejo pot

Vladimir Habjan

15 Možicologija za začetnike

Mojca Stritar Kučuk

PLANINSKA DOŽIVETJA

17 Po poteh zaledja soške fronte

Sara Kokelj

INTERJU

20 Katja Črešnik Rac

Marta Krejan Čokl

LEPOSLOUJE

24 Raj pod Krnom

Olga Kolenc

VETERANI

28 Ali alpinist kdaj neha biti alpinist

Marta Krejan Čokl

KOLUMNA

32 Ronaldo

Tone Škarja

Z NAMI NA POT

34 Planinski dragulj Črne gore

Vlado Vujisić

ŠPORTNO PLEZANJE
43 **Plezanje med datlji,
pistacijami in žafranom**

Jurij Ravnik

INTERJUJ
46 **Tadej Slabe**

Marjan Žiberna

ŠPORTNO PLEZANJE
50 **Olimpijskim sanjam naproti**

Manca Čujež

TRIGLAV
54 **Simbol na Aljaževem stolpu**

Dušan Škodič

TRIGLAV
57 **Aljažev stolp ponovno doma**

Zdenka Mihelič

ALPSKA KONVENCIJA
58 **Prihodnost v sožitju
jezikov in kultur**

Vida Petrovič

KOČE
62 **Letošnja sezona boljša
od petletnega povprečja**

Po sporočilu za medije
povzela Zdenka Mihelič.

MINIATURA
64 **Po sončni vzhod
na Kamniško sedlo**

Tadej Škofic

MLADI
66 **Otroški planinski tabor**

Jana Remic

- 70 NOVICE IZ VERTIKALE
- 72 ŠPORTNO PLEZALNE NOVICE
- 73 PISMA BRALCEV
- 74 LITERATURA
- 75 PLANINSKA ORGANIZACIJA
- 78 NOVICE
- 80 TRIGLAVSKI NARODNI PARK
- 80 V SPOMIN

